

Октобар 2025. године

ИЗАЗОВИ У ИНТЕГРАЦИЈИ ЛИЦА КОЈИМА ЈЕ ОДОБРЕН АЗИЛ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ У ПЕРИОДУ ОД 2019. - 2025. ГОДИНЕ

Документ је припремио
Комесаријат за избеглице и
миграције Републике Србије

I. УВОД

Закон о азилу и привременој заштити (ЗАПЗ) дефинише да ће Република Србија у оквиру својих могућности пружити подршку и помоћ у интеграцији лица са признатом међународном заштитом. Према поменутом закону, интеграција представља укључивање особа којима је призната међународна заштита у друштвени, културни и привредни живот, као и решавање питања њихове натурализације.

Интеграција лица је сложен двосмеран процес између свих актера, који подразумева спремност локалне заједнице и државе која је дала заштиту да прихвате ове особе, али и избеглица да се прилагоде друштву у новом окружењу, без потребе да се одрекну сопствене културе и идентитета. Интеграција обухвата све сегменте друштва и друштвеног уређења у правном, економском, друштвеном и културном смислу. Крајњи циљ интеграције је потпуно укључење лица у друштво државе која им је одобрила међународну заштиту.

У циљу праћења спровођења Закона о азилу и привременој заштити у делу који се односи на помоћ при интеграцији лица којима је призната међународна заштита, као и испуњавања прелазних мерила за преговарачко поглавље 24 - правда, слобода и безбедност, Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије је припремио овај документ.

Ради припреме документа Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије је у току септембра и октобра месеца 2025. године, обавио интервјуе са лицима којима је призната међународна заштита од 2019. године до октобра 2025. године. Овим извештајем је допуњен истраживачки део када је у питању утврђивање стања и статуса лица којима је призната међународна заштита, узимајући у обзир да је 2023. године рађено последње истраживање, за сва лица са признатом међународном заштитом у Републици Србији од 2019. до краја 2023. године.

II. ПРАВНИ ОКВИР У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Лица којима је призната међународна заштита црпе своја права из следећих законских аката Републике Србије:

- **Устав Републике Србије**
- **Конвенција о статусу избеглица и Протокол**
- **Закон о азилу и привременој заштити**
- **Закон о управљању миграцијама**
- **Уредба о мерилима за утврђивање приоритета за смештај лица којима је признато право на уточиште или додељена супсидијарна заштита**
- **Уредба о начину укључивања у друштвени, културни и привредни живот лица којима је одобрено право на азил**
- **Правилник о начину и поступку одобравања и исплате једнократне новчане помоћи**

Поред наведених аката који директно уређују материју, на положај и интеграцију лица којима је призната међународна заштита примењује се и релевантне одредбе следећих закона:

- **Закон о странцима**
- **Закон о здравственој заштити**
- **Закон о социјалној заштити**
- **Закон о запошљавању странаца**
- **Породични закон**
- **Закони из области образовања**

III. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР

Закон о управљању миграцијама и Закон о азилу и привременој заштити одређују Комесаријат за избеглице и миграције као надлежни орган за интеграцију избеглица. У складу са овим законима, Комесаријат утврђује, предлаже и предузима мере за интеграцију лица којима је призната међународна заштита у Републици Србији. Законом о азилу и привременој заштити, права лица са одобреним уточиштем и супсидијарном заштитом су изједначена. Правни оквир релевантан за интеграцију укључује и надлежности других органа, а нарочито:

- **Министарство унутрашњих послова**

издавање важећих личних докумената за особе којима је призната међународна заштита, продужавање истих и решавање по захтеву за држављанство.

- **Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања**

укључивање лица на тржиште рада, помоћ и подршка при проналаску посла, обезбеђивање права из области социјалне заштите, надзор над радом центара за социјални рад.

- **Министарство здравља**

безбеђивање здравствене заштите и обезбеђивање приступа систему здравственог осигурања у складу са законским прописима.

- **Министарство просвете**

укључивање лица са признатом међународном заштитом у образовни систем, нострификација страних школских исправа.

- **Министарство за бригу о породици и демографију**

породично правна заштита.

Поред републичких органа, важна је улога и локалних самоуправа, у циљу лакше интеграције лица са признатим међународним правом. Такође, незанемарљива је и улога организација цивилног друштва, које пружају значајну подршку и помоћ у оквиру интеграције лица којима је призната међународна заштита у Републици Србији.

IV. ПРАВА ЛИЦА КОЈИМА ЈЕ ОДОБРЕНА МЕЂУНАРОДНА ЗАШТИТА

Лица којима је призната међународна заштита у Републици Србији уживају следећа права која су им загарантована према Закону о азилу и привременој заштити:

- **Право на боравак**
- **Право на смештај**
- **Право на слободу кретања**
- **Право на здравствену заштиту**
- **Право на образовање**
- **Право на приступ тржишту рада**
- **Право на правну помоћ**
- **Право на социјалну помоћ**
- **Право на својину**
- **Право на слободу вероисповести**
- **Право на спајање породице**
- **Право на исправе**
- **Право на помоћ при интеграцији**

Како би се лакше интегрисали у постојеће српско друштво и остварили своја права, лицима којима је призната међународна заштита обезбеђује се подршка кроз потпуно и правовремено информисање о правима и обавезама, учење српског језика и писма, упознавање са српском историјом, културом и уставним поретком, помоћ и подршка при остваривању права на здравствену заштиту, инклузија у образовни систем, као и тржиште рада.

Поред обезбеђивања бесплатних часова српског језика и писма, као и програма упознавања српске историје, културе и уставног поретка, Комесаријат за избеглице и миграције из буџета Републике Србије опредељује новчана средства за привремени смештај, као и средства за једнократну новчану помоћ лицима којима је призната међународна заштита у Републици Србији, што представља значајан вид подршке и помоћи избеглицама.

Осим права, лица са признатом међународном заштитом у Републици Србији дужна су да поштују следеће обавезе које су дефинисане Законом о азилу и привременој заштити, а то су:

- **Устав, законе, друге прописе и опште акте Републике Србије**
- **Похађање часова српског језика и писма**

Поред тога у обавези су да благовремено обавештавају надлежне органе о свим променама које утичу на остваривање права и дужности:

- **Промена адресе боравка**
- **Промена личног имена**
- **Промена брачног статуса**
- **Промена радног статуса**
- **Добијена новчана и социјална помоћ, доходци и други приходи**

V. АНАЛИЗА СТАЊА НА ТЕРЕНУ

Истраживачка методологија

Подаци неопходни за утврђивање стања и потреба лица којима је одобрена заштита у процесу интеграције прикупљани су попуњавањем структурираног упитника кроз непосредну комуникацију са корисницима подршке (интервју). Садржај упитника је усаглашен са претходним упитником истраживања из 2023. године.

Статистика

Према подацима Канцеларије за азил, организационе јединице Министарства унутрашњих послова (МУП) која је надлежна за утврђивање статуса избеглице или супсидијарне заштите, у периоду од јануара 2019. до новембра 2025. године, 132 лица су добила позитивну одлуку, односно признато им је право на међународну заштиту у Републици Србији. Од овог броја за 61 лицу одобрено је право на уточиште, док је за 71 лице одобрена супсидијарна заштита.

Једно од кључних истраживачких питања јесте да ли ова лица користе своје право на боравак на територији Републике Србије од које су затражили заштиту. Током истраживачког процеса дошли смо до сазнања да је њих 51 напустило територију Републике Србије. Контакт је остварен и реализовани су интервјуи са 43 лица. Са још три лица је успостављен контакт, али нису желели да присуствују интервјуу из приватних разлога.

Са 35 лица нисмо успели да ступимо у контакт, нити да добијемо сазнања о њиховом боравку или напуштању Републике Србије.

	Број	%
Реализовани интервјуи	43	32.58%
Напустили Р. Србију	51	38.64%
Немогућност ступања у контакт (нејављање или погрешан број телефона)	35	26.52%
Одбијени интервјуи	3	2.27%
Укупно	132	

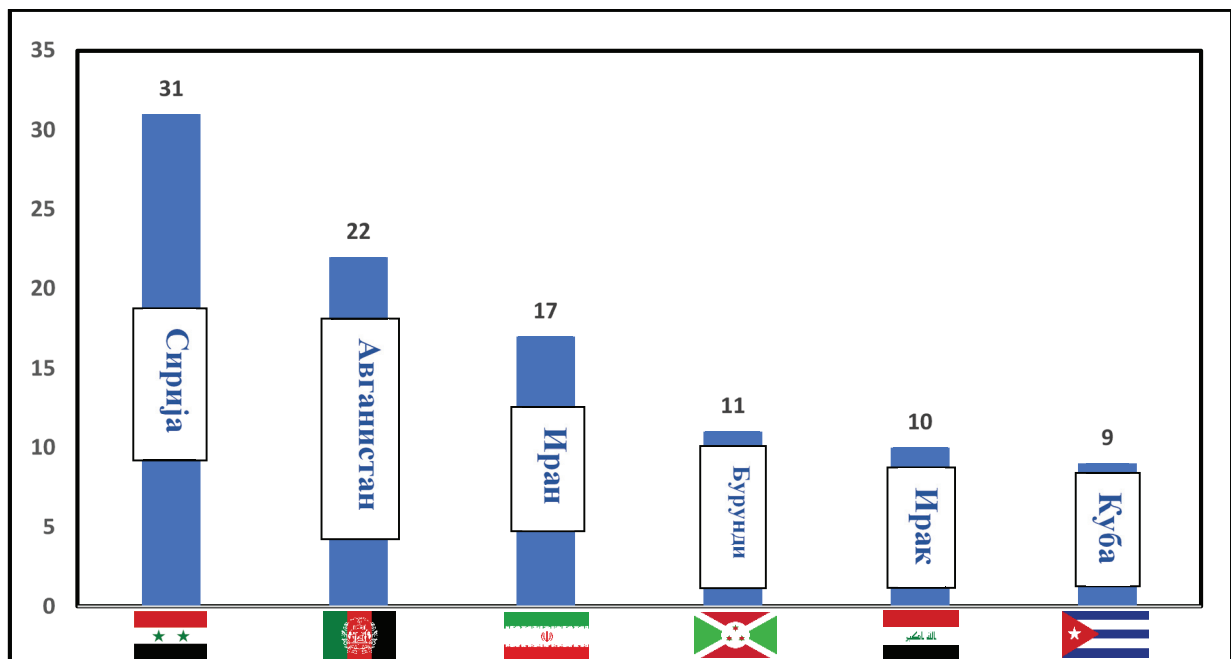
Табела 1.1. – Статистички подаци о лицима са одобреном међународном заштитом у Републици Србији у периоду од јануара 2019. до октобра 2025. године

	Број	%
Реализовани интервјуи	16	69.57%
Напустили Р. Србију	2	8.70%
Немогућност ступања у контакт (нејављање или погрешан број телефона)	5	21.74%
Укупно	23	

Табела 1.2. – Статистички подаци о лицима са одобреном међународном заштитом у Републици Србији у периоду од јануара 2023. до октобра 2025. године

1. Национална структура

Резултати истраживања говоре да је највећи број свих лица којима је призната међународна заштита у Републици Србији од почетка 2019. до новембра 2025. године дошло са територија Блиског и Средњег истока, прецизније речено највише из Сирије, Авганистана, Ирана, затим афричке државе Бурунди, па Ирака, и на крају средњеамеричка Куба. Промена у односу на претходно истраживање јесте то да су лица из Бурундија по броју одобрених азилних захтева престигла лица из Ирака, што је једна од занимљивих новина.

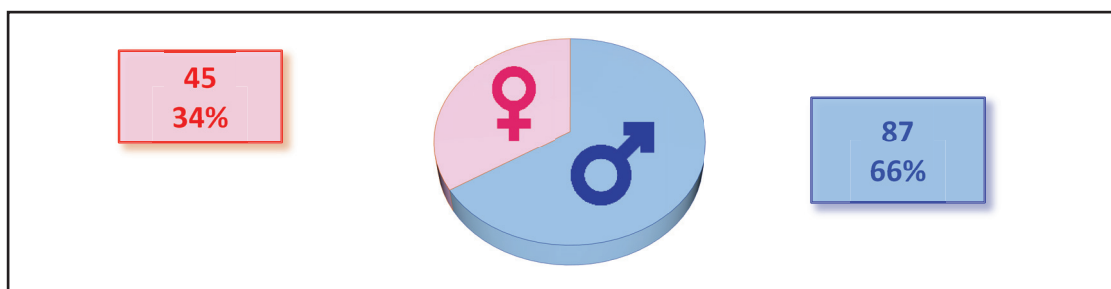
Графикон 1. Бројчана национална структура свих одобрених међународна заштита у Републици Србији од јануара 2019. до октобра 2025. године)

Када је у питању национална структура лица која су се одазвала интервјуу, она се донекле разликује, односно изједначен је број лица према националности (Сирија, Авганистан, по 10 лица, Бурунди 8 лица, док је Иран 4, а Ирак 3 лица). Са друге стране, када узмемо у обзир националну структуру лица која су напустила Републику Србију, очигледно је да је земљу напустило највише држављана Сирије - 12 лица, Авганистана - 8 лица, Ирана и Ирака - по 6 лица. Ово указује да је највећи део Сиријаца и Авганистанаца напустило земљу, као и Иранаца и Ирачана, док су лица са заштитом из Бурундија и Кубе углавном достигла одређени степен интеграције.

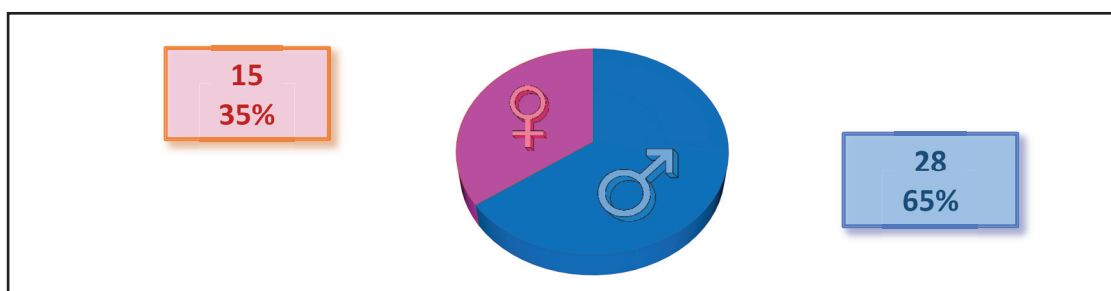
2. Полна структура

Према полној структури, лица којима је одобрена међународна заштита у периоду од 2019. године до интервјуа, у значајно већем проценту припадају мушком полу односно њих 66% (Графикон 2.).

Потпуно идентична структура према полу је и у узорку који је интервјуисан, односно две трећине, или 66% испитаника су мушког пола, док је једна трећина, или 34% жена и девојчица (Графикон 3.)

Графикон 2. - Полна структура свих одобрених међународних заштита

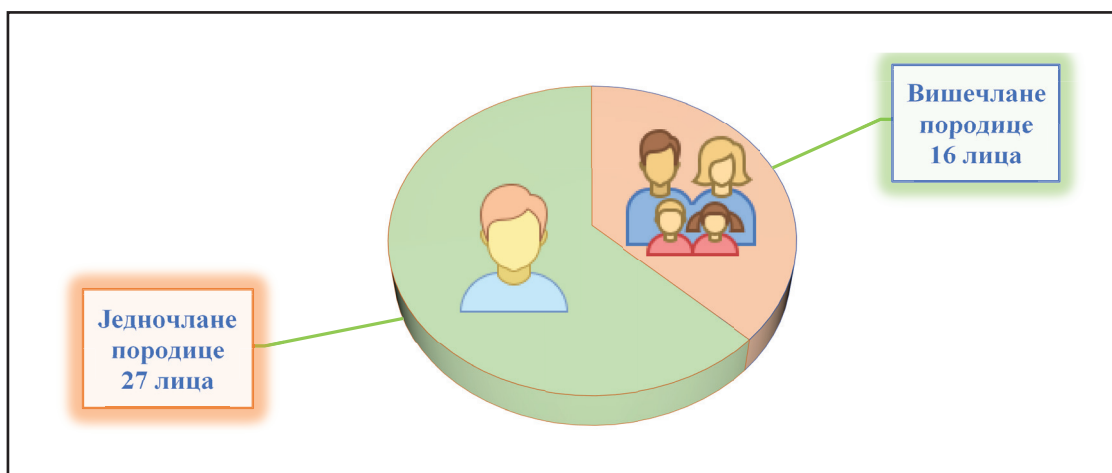

Графикон 3. - Полна структура свих интервјуисаних лица са одобреном међународном заштитом

3. Породични статус и величина домаћинства

Према броју чланова домаћинства, у укупном броју признатих међународних заштита, уочљива је доминација самачких домаћинстава којих има 73, док је број породица значајно мањи, односно 22, са укупно 59 чланова. Даља класификација вишечланих породица је таква да је највише трочланих породица тачније 12 (од чега је једно новорођено дете добило азилну заштиту у извештајном периоду од 2019. до 2025. године, док су родитељи добили раније), а након тога је највише двочланих породица тј. 5. Остале су 2 породице са по четири члана, а важна информација је та да као и што је горе наведено, једно новорођено дете је добило азил у извештајном периоду и спада у шесточлану, а петоро деце која су такође добила азилну заштиту у седмочлану породицу.

Дакле само нешто више од половине, тачније 55.3% лица којима је одобрена међународна заштита, су самци, док је проценат чланова породичних домаћинстава 44.7%. (Графикон 4.).

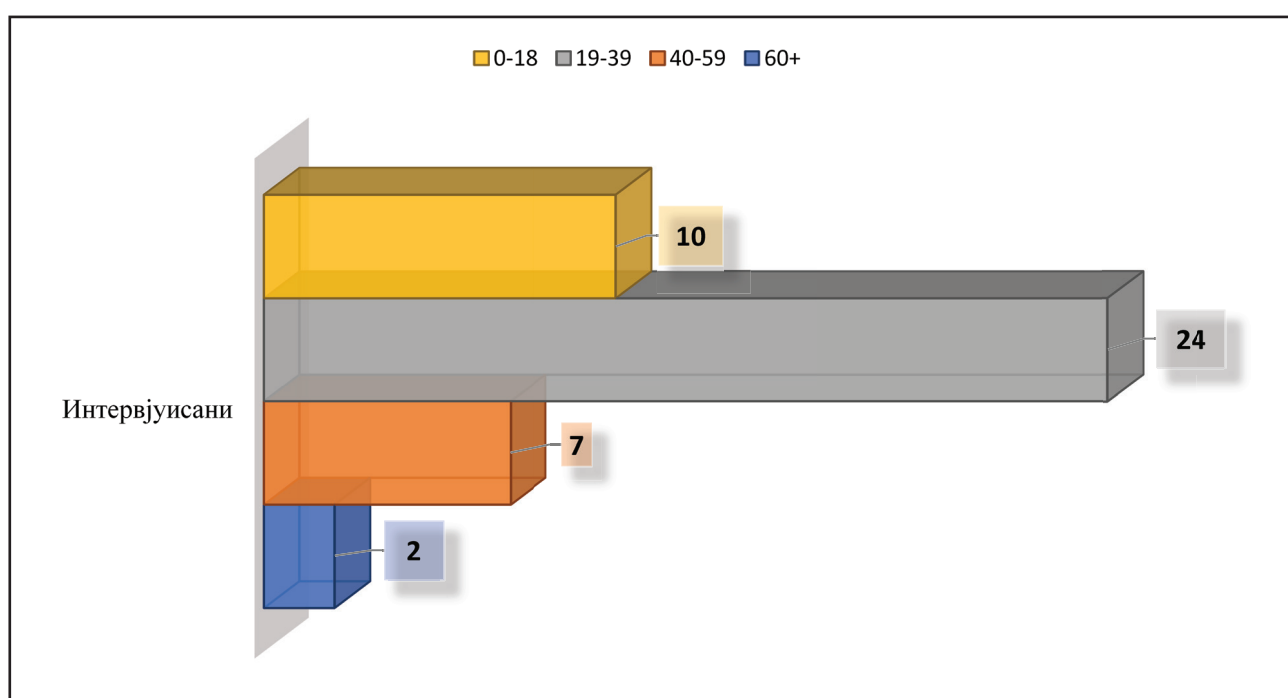

Графикон 3. - Полна структура свих интервјуисаних лица са одобреном међународном заштитом

4. Старосна структура

Старосна структура свих лица којима је призната међународна заштита у Републици Србији од 2019. године показује да је највећи број лица млађег одраслог доба тачније између 19-39 година, њих 73 (55.3%).

Старосна структура интервјуисаних корисника међународне заштите је таква да је број малолетних лица 10 (23.26%), у распону од 19 до 39 година 24 лица (55.8%), док је у распону 40-59 година и 60+ најмањи број. (Графикон 5.).

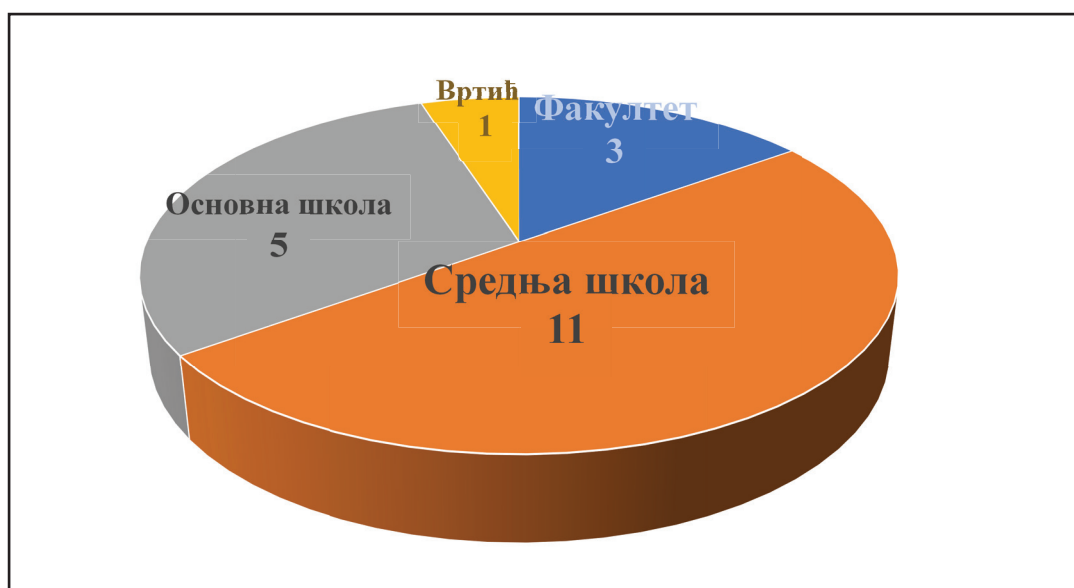

Графикон 5. - Старосна структура свих интервјуисаних лица са одобреном међународном заштитом

5. Образовна структура

Када је у питању образовни профил, на располагању су само подаци за интервјуисана лица. Према овим подацима у току је школовање 20 лица и то по 10 малолетних и пунолетних лица, а од тога:

- 1 дете предшколска установа
- 5 деце основна школа
- 11 лица средња школа, од тога 7 пунолетно (18-25 година), 4 малолетно
- 3 лица факултет. (Графикон 6.)

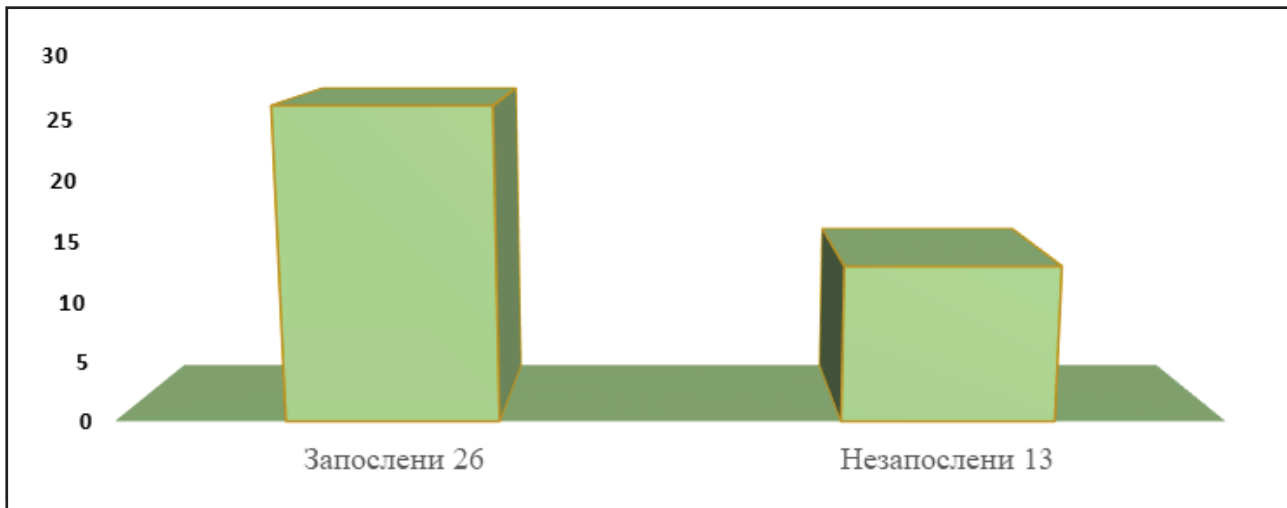
Графикон 6. – Укљученост у образовни систем

Оно што је важно напоменути јесте да поменутих 7 пунолетних лица су лица која похађају средњу школу ванредно, тачније 5 лица су одрасли (22-25 године), док су 2 лице млађи пунолетници (18-21 године). Разлог ванредног школовања јесте њихово додатно радно ангажовање поред образовања.

6. Радни статус

У узорку интервјуисаних лица, њих 39 спада у категорију лица у радном добу (15-65 година). Од овог броја њих 26 је актуелно запослено, од чега 19 мушкараца и 7 жена. С друге стране од 13 незапослених а радно способних лица, 6 је жена, а 7 мушкараца.

Једна седмочлана породица већ дужи временски период је у сфери приватног бизниса, односно угоститељства, а још једна трочлана породица поседује своје пољопривредно газдинство

Графикон 6. – Укљученост у образовни систем

7. Боравиште

Највећи број интервјуисаних имају боравиште у Београду, њих 39. Остала лица живе у градовима попут Суботице (1), Кањиже (1), Панчева (1) и Ниша (1).

Слика 1. – Дистрибуција боравишта интервјуисаних лица

VI. ИЗАЗОВИ И ПРОБЛЕМИ У ИНТЕГРАЦИЈИ

01. Лична карта и друга лична документа

Као један од најзаступљенијих и највећих проблема са којима се лица којима је призната међународна заштита у Републици Србији суочавају јесте квалитет и изглед личне карте. Чињеница је да различите институције и организације не препознају ове документе и имају неповерење према постојећим личним документима. Ово се односи и на јавни, и на приватни сектор, те ствара велики проблем лицима у обављању свакодневних животних активности. Разлог томе, јесте визуелни изглед самог документа који се разликује од личних докумената држављана, као и недостатак јединственог евиденционог броја за странце на самом документу. Сходно тим чињеничним ставкама службеници и други запослени не препознају личну карту као валидан документ те често одбијају да пруже услугу.

Слика 9. - Изглед личне карте лица којима је призната међународна заштита

02. Остваривање права на здравствену заштиту, као и на здравствено осигурање

Као и према претходном истраживању из 2019. године, велики број проблема са којима се суочавају ова лица везује се и за приступ здравственој заштити, па и добијање статуса здравственог осигураника. Сходно Закону о здравственој заштити, члан 236, као и Закона о азилу и привременој заштити, члан 63, који регулишу право на здравствену заштиту лица којима је призната међународна заштита у Републици Србији, она је загарантовано право. Међутим, и поред правне регулативе, у пракси често постоје препреке. Лица се суочавају са баријерама у коришћењу услуга из домена здравствене заштите преваходно услед непрепознавања личне карте као документа довољног код здравствених установа за пружање услуге, односно непостојања здравствене картице попут оне коју имају држављани. Поред тога евидентно је и непознавање инструкције од стране службеника здравствених установа о коришћењу услуга здравствене заштите лица којима је призната међународна заштита.

Услед неинформисаности здравствених радника о правима лица којима је призната међународна заштита, али и немогућности лица да објасне своја права у појединим домовима здравља долази до неспоразума између корисника и запослених, па саветник за интеграцију и правни заступници морају да интервенишу. Знатно боља ситуација је уколико је лице са признатом међународном заштитом здравствени осигураник (под уговором о раду код послодавца који уредно плаћа доприносе здравственог осигурања), где је приступ услугама из систем здравствене заштите лако доступан.

03. Стицање држављанства

Значајан напредак у решавању овог проблема је остварен изменама Закона о странцима, којима су прецизирани услови за стицање сталног настањености лица којима је одобрена заштита, што је предуслов за стицање држављанства Републике Србије.

VII. Примери добре праксе рада актера у оквиру интеграционих активности избеглица

Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије у сарадњи са другим надлежним институцијама, међународним организацијама и организацијама цивилног друштва ради на унапређењу свеукупног система заштите лица са одобреном међународном заштитом и реагује на изазове који се јављају у остваривању права ових лица.

У циљу лакшег приступа тржишту рада за избеглице од 01. фебруара 2024. године почела је примена нових одредби Закона о запошљавању странаца које је Народна скупштина Републике Србије усвојила 26. јула 2023. године. Нове одредбе омогућавају олакшан приступ остваривању права на рад за избеглице и тражиоце азила у Републици Србији. Особама које у Србији имају признату међународну заштиту, односно признато право на уточиште или додељену супсидијарну заштиту, од 1. фебруара 2024. године више није потребна радна дозвола, тачније поменути лица више не морају да плаћају високе таксе и пролазе кроз компликоване административне процедуре. Ова категорија странаца сада има тз. отворен приступ тржишту рада, попут приступа тржишту рада у државама ЕУ.

Оно што је пример добре праксе и континуираног рада на што квалитетнијој интеграцији избеглица јесте повећан број лица којима је издата путна исправа (пасош), чиме се додатно фокус усмерава пре свега на слободу кретања, односно елиминацији препрека за путовањима, била она пословна или приватна, као и на заштити права ове категорије лица.

Приступ здравственој заштити представља изазов. У складу са тиме потребно је да се даље активности координишу од стране свих органа. С тим у вези, наставиће се координација између Комесаријата и Министарства здравља као и осталих релевантних актера које пружају услуге здравствене заштите како би се осмислиле додатне мере у циљу несметаног обезбеђивања здравствене заштите и укључивања особа којима је призната међународна заштита у систем здравственог осигурања.

Слична координација ће се успоставити и када је у питању приступ банкарским услугама. Ово ће бити олакшано и најављеним доношењем подзаконског акта којим ће Министарство унутрашњих послова регулисати нови изглед личних докумената лица којима је одобрено уточиште као облик међународне заштите, као и оним лицима којима је одобрена супсидијарна заштита. Свакако је видан напредак на овом пољу након заједничких иницијатива УНХЦР-а и Комесаријата са Удружењем банака Србије.

Законом о азилу и привременој заштити предвиђено је да Република Србија омогућује натурализацију избеглица. Ово је обавеза коју је Република Србија преузела приступањем Конвенцији о статусу избеглица којом је предвиђено да државе потписнице уз минималне трошкове, омогуће у најкраћем временском року и највећој могућој мери асимилацију и натурализацију избеглица. Значајан напредак у решавању овог проблема је остварен изменама Закона о странцима, којима

су прецизирани услови за стицање сталног настањенја лица којима је одобрена заштита, што је предуслов за стицање држављанства Републике Србије.

Република Србија је потписница Конвенција и Протокола о статусу избеглица и има велико и значајно искуство у њиховој примени, посебно када узмемо у обзир да је у претходним деценијама прихватила више од 600.000 избеглица из региона, међу којима је највећи број нашао трајно решење у интеграцији у месту расељења. Такође, као земља која је започела приступне преговоре са Европском унијом, значајно је усагласила своје домаће законодавство са правним тековинама ЕУ, а стање људских права у земљи се континуирано прати и оцењује. Кључни изазови и проблеми са којима се суочавају лица којима је призната међународна заштита, а у вези са интеграцијом, не захтевају значајне измене законодавног оквира, већ измену подзаконских аката и стриктну примену закона. Олакшаној интеграцији допринеће и редовно праћење приступа правима лица у процесу интеграције, нарочито економских, социјалних и културних права. У том смислу потребна је конкретна координација и сарадња између надлежних државних органа, у овом случају, Министарства унутрашњих послова, Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије, Министарства здравља, Министарства просвете и Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања у имплементацији Закона о азилу и привременој заштити, али и других наведених закона од значаја за популацију лица којима је призната међународна заштита.

VIII. Реализоване интеграционе активности Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије

Према Закону о азилу и привременој заштити, члан 23, став 3, лицима са признатом међународном заштитом у Републици Србији, Комесаријат у процесу интеграције истих (процес укључивања у друштвене, економске и културне токове земље у којој лице борави) обезбеђује различите врсте помоћи у трајању од једне године од правоснажног одобравања азила, како би се олакшало и убрзало њихово потпуно укључивање у поменуте друштвене аспекте. Детаљи поменутих врста интеграционих помоћи и подршке су утврђене Уредбом о мерилима за утврђивање приоритета за смештај лица којима је признато право на уточиште или додељена супсидијарна заштита и условима коришћења стамбеног простора за привремени смештај, као и Уредбом о начину укључивања у друштвени, културни и привредни живот лица којима је одобрено право на азил.

С тим у вези, једна од помоћи и подршке коју обезбеђује Комесаријат, а спроводи у сарадњи са школом за стране језике „Академија Oxford“ јесте [Програм похађања бесплатних часова и учења српског језика и писма](#). Податак говори да је у периоду од јануара 2019. године до новембра 2025. године часове поменутог програма је похађало 90 лица којима је призната међународна заштита у Републици Србији.

Као још једна врста помоћи може се навести [Програм упознавања српске историје, културе и уставног уређења \(СИКУ\)](#) који је дефинисан Уредбом о начину укључивања у друштвени, културни и привредни живот лица којима је одобрено право на азил и коју се спроводи у сарадњи са организацијама цивилног друштва Центар за кризну политику и реаговање (ЦРПЦ), а у периоду од 2019. до 2025. године, укључило се 42 лица. Сам програм омогућава упознавање и стицање знања о

историјском наслеђу Србије и српског народа, кроз посете историјским и културним знаменитостима (музеји, конаци, позоришта итд.).

Оно што је значајно истаћи јесте и пружање подршке и помоћи избеглицама у виду финансијске интеграционе потпоре, као њима једна од најзначајнијих помоћи, а једна од њих јесте **финансијска помоћ за становање**, где је у поменутом периоду поднето и одобрено 53 захтева за новчану помоћ за становање, који су обухватили 69 лица.

Такође, Комесаријат опредељује и новчана средства за **једнократну новчану помоћ** за сва лица са одобреном међународном заштитом која се актуелно налазе у неповољном материјалном и здравственом стању, где је у периоду од 2019. до 2025. године поднето пет захтева и свих пет захтева је позитивно решено, а новчана помоћ је исплаћена.

У циљу лакшег приступа информацијама 2025. године у сарадњи Комесаријата за избеглице и миграције и УНХЦР-а је израђена нова брошура под називом **„Приручник за интеграцију и водич за живот у Србији“** у коме су детаљно наведена сва права и обавезе које се тичу лица са признатом међународном заштитом у Републици Србији, као и остали аспекти битни за свакодневно функционисање.

Ништа мање важно јесте напоменути и активности у склопу **Меморандума о разумевању између Комесаријата за избеглице и миграције РС – Националне службе за запошљавање (НСЗ) – Председништва Високог комесара за избеглице УН у Србији (УНХЦР)**. Поменути трипартитни Меморандум о разумевању потписан је у јулу месецу 2021. године и обавезује све три поменуте стране у оквиру задатка бољег разумевања специфичног статуса тражилаца азила и избеглица, као и изазова при покушају да се локално интегришу (о чему ће касније бити детаљније више речи), олакшавање приступа тржишту рада и заједнички рад свих поменутих Страна на постизању њихове економске независности.

Као главне области сарадње наводе се:

1. **Информативне сесије и изградња капацитета** – са циљем приближавања и упознавања службеника НСЗ са специфичним изазовима са којима се суочавају тражиоци азила и лица којима је призната међународна заштита а када је реч о приступу тржишту рада и запошљавању
2. **Приступ тржишту рада** – сврставање поменутих категорија у „тешко запошљиве категорије“ у циљу приступа посебним мерама запошљавања
3. **Заједнички напори за економску инклузију** – координација Страна у циљу спровођења индивидуалних интеграционих планова (КИРС и УНХЦР) и индивидуалних планова

Тим поводом на састанцима између Комесаријата, УНХЦР-а и НСЗ-а, договорени су даљи кораци у оквиру помоћи и подршке укључивања на тржиште рада лица са признатом међународном заштитом и тражиоца азила. Главни кораци се односе на:

1. **разврставање избеглица и тражиоца азила по адекватним категоријама у својој бази података**, како би статистички подаци о којима извештава били у складу са законима који уређују ову област (Закон о странцима, Закон о азилу, Закон о запошљању странаца);
2. **укључивања избеглица и тражилаца азила у категорију „теже запошљивих лица“**,

на основу њихове специфичне ситуације, који би био дефинисан у оквиру Акционог плана за спровођење политике запошљавања од 2024. до 2026. године, за чију израду је надлежно Министарство за рад, запошљавање, социјална и борацка питања. Сходно томе да је Акциони план прошао јавну расправу, укључивање избеглица и тражилаца азила у категорију „теже запошљивих лица“ могу се уврстити у оквиру локалних акционих планова запошљавања (ЛАПЗ), али као могућност не као обавеза. Уједно ЛАПЗ мора бити у сагласности са Акционим планом и Покрајинским акционим планом;

3. **одржавање информативних сесија о запошљавању**, у азилним центрима (ЦА Обреновац, ЦА Сјеница);

4. **наставак објављивања огласа за запошљавање** у центрима за азил;

5. **обука о предузетништву**, која је одржана у априлу месецу 2024. године, главна тема јесте била покретање сопственог бизниса за лица којима је призната међународна заштита у Републици Србији и тражиоце азила, а самој обуци је присуствовало 15 лица која су већ покренула одређену предузетничку делатност или желе у наредном периоду;

6. **одржавање инфо сесија у сарадњи са УНХЦР-ом под називом „Employment corners“**, пружање информација у азилним центрима о приватном сектором и послодавцима са циљем да се приближи приступ тржишту рада као и тржишне понуде тражиоцима азила;

7. **сајмови запошљавања**, партиципација у склопу сајмова запошљавања које организује НСЗ, учествовање представника Комесаријата и УНХЦР-а;

Такође, **Меморандум о сарадњи између Комесаријата за избеглице и миграције РС – Агенције за квалификације (АЗК) - Високог комесара за избеглице УН у Србији (УНХЦР)**, поводом кога је у октобру месецу 2023. године **Председништва** оформљена Радна група Комесаријата, АЗК и УНХЦР-а, у циљу испуњења Акционог плана из поменутог Меморандума, а тиче се пре свега рада АЗК, као и формирање и дефинисање Водича за каријерно вођење када су у питању тражиоци азила и лица којима је призната међународна заштита у Републици Србији. Пре свега овај трипартитни споразум се огледа кроз усмеравање поменутих лица у њиховој професионалној каријери, односно обезбеђивање признавања страних школских исправа у сврху даљег школовања или запошљавања. У контексту овог Меморандума израђен је Водич за каријерно вођење избеглица која ће умногоме помоћи у имплементацији задатка ове Радне групе. АЗК је самим тим саставни део у оквиру процеса инклузије на тржиште рада тражиоца азила и лица са одобреним азилом и пружа помоћ и подршку у укључивању поменутих лица у неку од професија за које су се школовали и стицали знања, вештине и способности у земљама порекла.

Комесаријат за избеглице и
миграције Републике Србије

 Народних хероја 4, 11070 Нови Београд, Србија

 Тел: +381 (0)11 285 75 63

 kirs.gov.rs

 @komesarijat_kirs

 fb.com/komesarijat